

ZAŠTITA DJECE OD VRŠNJAČKOG NASILJA NA INTERNETU - II

Program NeOvisnost

NeOvisnost

- ▶ trogodišnji program
- ▶ nositelj: Hrvatski Crveni križ – GDCK Čakovec
- ▶ partner: I. OŠ Čakovec
- ▶ financiran od strane Ministarstva zdravstva

Ministarstvo zdravstva
Republike Hrvatske

Kada govorimo o zaštiti djece na internetu, govorimo o:

- zaštiti njihovih osobnih podataka
- zaštiti od vršnjačkog nasilja putem interneta
- zaštiti od prijevara putem interneta

An illustration on a dark purple background. In the center, a child with dark hair is shown from the back, wearing a white shirt and blue pants, sitting on the floor. To their right, another child with dark hair is shown from the side, wearing a blue shirt and blue pants, also sitting on the floor. A large, stylized pink and orange shape, resembling a flower or a speech bubble, is behind them. In the upper right, a smartphone is shown vertically, displaying symbols for social media: '&@#\$', a broken heart, and a thumbs-down icon. A white speech bubble tail points from the phone towards the children. A yellow speech bubble with a black border is positioned in the lower right, containing text.

Oblik nasilja u kojem je osoba izložena verbalnom ili psihičkom uznemiravanju putem interneta/mobitela/laptopa od strane jedne osobe ili grupe ljudi

**tema prezentacije: zaštita od VRŠNJAČKOG NASILJA
djece na Internetu**

Najčešći oblici elektroničkog nasilja

Jednokratni komentari ili prijetnje (flaming ili trolling) ne smatraju se elektroničkim nasiljem, ali moгу prerasti u elektroničko nasilje ako se masovno dijeli sa drugima

Uznemiravanje

- komunikacija putem društvenih mreža u vidu slanja neugodnih, nepristojnih sadržaja

Uhođenje putem interneta

- može uključivati stalno pokušavanje uspostavljanja i nastavka neželjenog kontakta

Prijetnje

- natpisi, objavljivanje fotografija i video materijala koji predstavljaju prijetnju fizičkim nasiljem

Vrijeđanje

- pisanje grubih i uvredljivih poruka kroz svađe na društvenim mrežama, internetskim stranicama

Govor mržnje

- natpisi na Internet stranicama i društvenim mrežama koji za cilj imaju javno poticanje mržnje

Ogovaranje

Isključivanje

- namjerno ignoriranje, isključivanje pojedinaca iz internetskih grupa

Lažno predstavljanje

- kreiranje lažnih profila, neovlašteno korištenje nečijeg internetskog računa i slanje poruka/slika u ime te osobe

Objavljivanje lažnih izjava kao činjenica

- objavljivanje lažnih izjava s ciljem ponižavanja osobe

Manipulacija

- stavljanje pritiska na osobu da otkrije osobne podatke

Objavljivanje videozapisa fizičkog nasilja

- fizički napad koji je snimljen se šalje dalje putem mobitela/interneta ili se objavljuje

Seksualno uznemiravanje i sekstiranje

- primanje i prosljeđivanje (polu)golih fotografija i videomaterijala i eksplicitnih tekstualnih poruka seksualnog sadržaja korištenjem različitih elektroničkih uređaja

Kako prepoznati elektroničko nasilje prema ponašanju djeteta?

Dijete provodi puno više ili manje vremena na računalu/mobitelu

Brisanje korisničkih računa

Raspitivanje o načinima blokiranja korisnika

Otvaranje različitih profila na društvenim mrežama

Puno novih kontakata na društvenim mrežama/mobitelu

Promjena raspoloženja nakon korištenja računala/mobitela

Promjene u ponašanju i navikama spavanja/ishrane

Nisko samopoštovanje, izjave o besmislenosti života, depresija

Izbjegavanje odlaska u školu/druženja s vršnjacima

Zatvaranje kartica ili monitora kako ne bi nitko vidio sadržaj

Povlačenje u sebe

Nervoza ukoliko dijete nema pristup mobitelu/računalu

Korištenje računala i mobitela kada ga nitko ne nadzire

Kako biti više aktivan u virtualnom svijetu kao roditelj?

- Vršnjačko nasilje na internetu se najčešće događa kada je dijete kod kuće
  - Dijete treba imati povjerenja kako bi se roditelju obratio za pomoć vezanu uz vršnjačko nasilje na internetu
  - Razgovarajte s djetetom o tome što radi na internetu
  - Važno je pružati podršku djetetu i u virtualnom svijetu
- Možete napraviti profil na društvenim mrežama koje koristi i vaše dijete

Možete zamoliti dijete da vam pokaže i nauči vas kako funkcioniraju društvene mreže. Dijete će se osjećati u ulozi učitelja odraslo i važno!

A top-down view of a workspace on a light green desk. On the left, a person's hands are typing on a black laptop. In the center, there is a white coffee cup on a saucer and a blue clipboard with a white sheet of paper and an orange pen. To the right, another white coffee cup on a saucer is visible. In the bottom right corner, a silver laptop is open, with hands visible near the keyboard. A small glass of orange juice sits on the desk between the two coffee cups. A stack of folders, including an orange one and a dark blue one, is in the center. At the bottom, another person's hands are visible, one holding a green pen over a notebook.

Zadatak 1:

- Cilj je promisliti kako reagirati i kako se zaštititi od vršnjačkog nasilja na internetu. Za provedbu ovog zadatka bit će potrebno računalo, tablet ili pametni telefon s pristupom Internetu.

- Zajedno sa svojim djetetom pročitajte primjere koji se tiču upravo vrijeđanja i izostavljanja iz grupa unutar aplikacija za dopisivanje.
- Izaberite onaj primjer za koji smatrate da će biti najrazumljiviji vašem djetetu ovisno o temi primjera i dobi.

---

1. Što biste vi savjetovali svom djetetu kada bi se ono našlo u takvim situacijama?

PRIMJER 1

„Ne želim se šminkati i onda me cure iz razreda sprdaju na WhatsApp grupama. Kao da odjednom zbog toga više nemam prijateljice. Zašto to rade, daj im reci nešto!”

PRIMJER 2

„Prijatelji su me dodali u grupu gdje jedni o drugima ružno pričaju. U početku mi je bilo smiješno, ali u zadnje vrijeme svi samo mene sprdaju i baš neke stvari grozno govore...Poruke ignoriram, ali oni ih i dalje pišu, i to im je smiješno i fora tko će goru stvar napisati...što da radim?”

PRIMJER 3

„Ja i dečki iz razreda imamo grupu na WhatsAppu gdje pričamo o igricama. Svi igraju GTA osim mene jer mi starci to ne daju. Prvo su mi u grupi pisali da sam beba i da pišam u gaće, a sad su me izbacili iz grupe. Svi su me počeli zezati u školi zbog te grupe, a ja više nisam u njoj i ne znam što pišu o meni. Nitko se u školi više neće družiti i izbjegavaju me. Zašto me svi u školi zezaju i neće se družiti? Hoću nekako igrati GTA, a da moji ne saznaju.”

ZADATAK 2!

Stranica Utočište Hrabrih Online (<https://uho.dkmmk.hr/>) platforma je za dijeljenje iskustava i savjeta na temu elektroničkog nasilja. Na platformi sudjeluju stručnjaci iz područja komunikacija i psihologije koji u suradnji s influencerima savjetuju djecu što učiniti u slučajevima elektroničkog nasilja. Na toj platformi se može pronaći velik broj stvarnih slučajeva elektroničkog nasilja.

UHO

ZONA SAVJETA

O PROJEKTU

OPĆI UVJETI

POŠALJI PORUKU

Utočište Hrabrih Online

#NoHateZona u kojoj dijelimo iskustva cyberbullyinga, slušamo se i međusobno pomažemo savjetima.

2. Pročitajte zajedno sa svojim djetetom primjere elektroničkog nasilja i savjete *influencera* i stručnjaka, te zajedno zaključite – kako se najbolje zaštititi od elektroničkog nasilja? Što učiniti kada se elektroničko nasilje dogodi?

Naši stručnjaci iz DKMK-a i Hrabrog telefona tu su da ti pomognu i daju savjet.

Upoznajte se zajedno s djetetom sa stranicom **Utočišta Hrabrih Online** (<https://uho.dkkmk.hr/>). Na dnu stranice je ponuđena opcija „Pitaj stručnjaka” te informirajte dijete da se može javiti ovdje ukoliko je lakše podijeliti svoje iskustvo na takav način.

Pitaj
Stručnjaka

Klik

Klik NASTAVI →

stručnjaka budu objavljeni?

Savjet možeš dobiti na mail ili ga podijeliti s drugima u Zoni Savjeta. U oba slučaja tvoj identitet je tajan i potpisuješ se samo nadimkom.

Na mail

Savjet ćeš dobiti na svoj mail i neće se nigdje objaviti.

U Zoni Savjeta

Poruka i savjet će se objaviti u Zoni Savjeta (samo) pod tvojim nadimkom.

Klik na opciju koja vam bolje odgovara

Klik

NASTAVI →

Unesi poruku

Opiši situaciju cyberbullyinga u kojoj si se našao/la i zatraži savjet, ili postavi pitanje.
Link na savjet poslat ćemo ti mailom.

NICK*

Upiši nick

E-MAIL*

Upiši e-mail

GODINE*

Upiši godine

SPOL*

Muški

DRŽAVA*

Hrvatska

PORUKA*

0 / 1000

Upiši poruku...

Odgovore sastavljaju stručnjaci Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu u suradnji s Hrabrim telefonom.

- Pristajem na Uvjete korištenja.
- Pristajem da me o odgovoru obavijestite emailom.

Zadatak 3

- Cilj zadatka je prodiskutirati s djetetom kako bi se nosio sa situacijom u primjeru i promisliti o načinima prijavljivanja neželjenog sadržaja na grupama mržnje ili u aplikacijama za dopisivanje. Pripremite si papir i olovku.

Potaknuti raspravu s djetetom

1. Što bi vaše dijete učinilo da se nađe u takvoj situaciji?

2. Kome bi se obratilo za pomoć?

3. Kako bi se osjećalo?

4. Jesu li se slične stvari dogodile i vašem djetetu ili nekome u njegovoj okolini – prijateljima, prijateljicama?

5. Kako bi vaše dijete pomoglo prijatelju koji bi se našao u takvoj situaciji?

6. Može li se kako spriječiti pokretanje takvih grupa?

PRIMJER

„Pozdrav! Htjela bih s vama podijeliti svoje iskustvo s online zlostavljanjem. Bilo je teško jer ih je bilo stvarno puno, no ipak jedva sam prešla dalje iako još uvijek ima taj netko. To je bilo prošle godine. Oboljela sam od epilepsije i od tada mi se sve promijenilo. Bila sam sasvim normalna djevojka kao i svaka druga, samo sam bila više povučeni tip. Ubrzo kako sam prešla u srednju tako se nastavilo zlostavljanje, samo online. Bila ih je ta jedna grupica – par dečkiju i par cura. Napravili su poseban profil pod nazivom Pasirana rajčica na kojem su objavljivali videe s mog TikToka i stavljali su na story svaku moju poruku kad bih ih zamolila da prestanu. Moja majka je to vidjela jer sam joj pokazala, ali ubrzo su i nju počeli vrijeđati. Govorili su svakakve ružne riječi upućene meni i majci, no što je najgore... ja nisam bila jedina. Bilo ih je više koje su isto ismijavani. Pisali su mi svakakve prostote, vrijeđali pokojnu sestru, prijavili policiji da sam silovana, što se zapravo uopće nije dogodilo...”

DIJETE je ŽRTVA VRŠNJAČKOG NASILJA – ŠTO UČINITI? (1)

- Otvoreno razgovarati s djetetom i pokušati saznati što se događa
- Ostanite mirni i slušajte dijete što Vam govori
- Ne osuđujte ga
- Pružajte mu podršku i dajte mu do znanja da ćete pomoći i zaštititi ga od daljnjeg zlostavljanja

DIJETE je ŽRTVA VRŠNJAČKOG NASILJA – ŠTO UČINITI? (2)

- Objasniti djetetu da zbog elektroničko nasilja nećete zabraniti korištenje računala ili pametnog telefona niti oduzeti isti

- Objasnite mu da osvećivanje nije rješenje i da ne odgovara nasiljem na nasilje
- Upozorite ga da ne odgovara na poruke i/ili slike i pokažite mu kako blokirati takve sadržaje
- Objasnite djetetu da sačuva poruke/slike o koje prikazuju elektroničko nasilje, te da ne izbrišu sadržaj koji ih je povrijedio → uz pomoć dokaza nasilje se može prijaviti školi ili policiji te će se otkriti identitet počinitelja

Poruku ili sliku koja svjedoči o elektroničkom nasilju potrebno je spremiti u datoteku na mobitelu, napraviti snimku zaslona ili otisnuti sadržaj

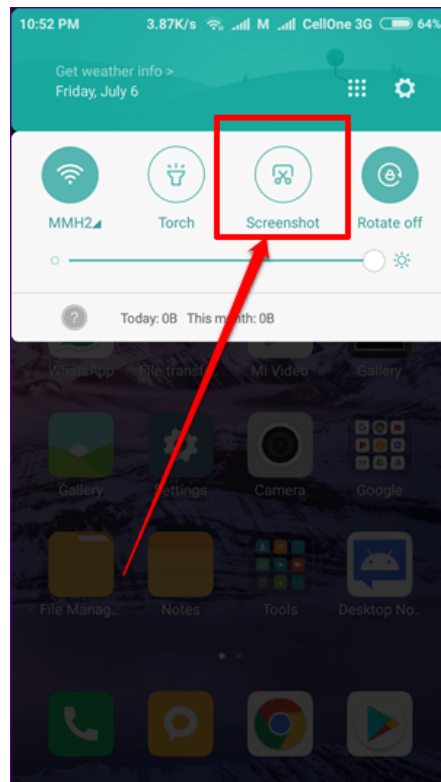
Kako napraviti snimku zaslona ?

Snimku zaslona trebamo napraviti kako bismo sačuvali neželjenu sliku ili tekst kao dokaz vršnjačkog nasilja na internetu.

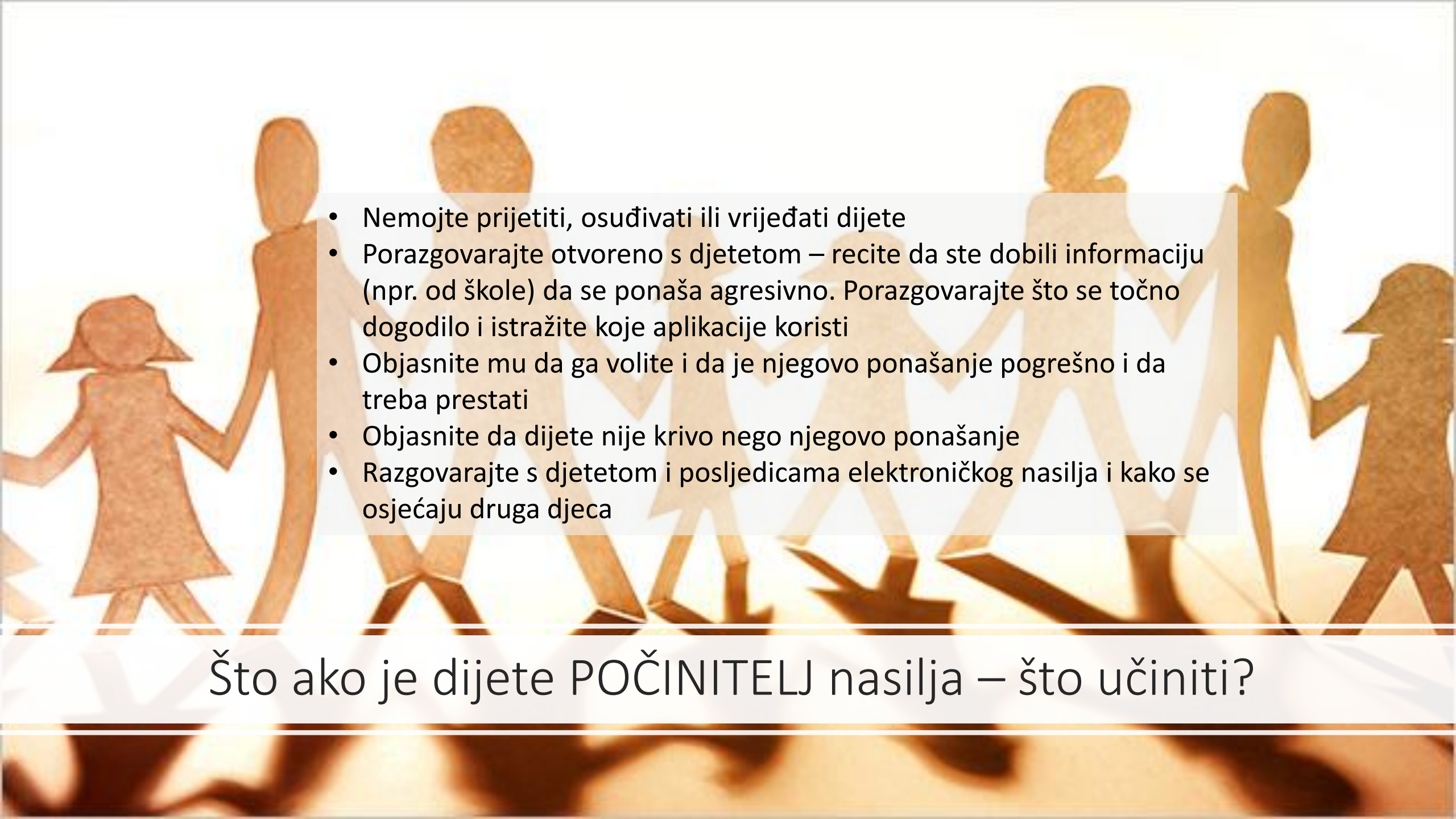
Snimka zaslona na Iphone uređaju

- Snimka zaslona na Android uređaju:

Istovremeno pritisnuti tipku za uključivanje/isključivanje telefona i smanjivanje zvuka ILLI na alatnoj traci postoji opcija snimka zaslona

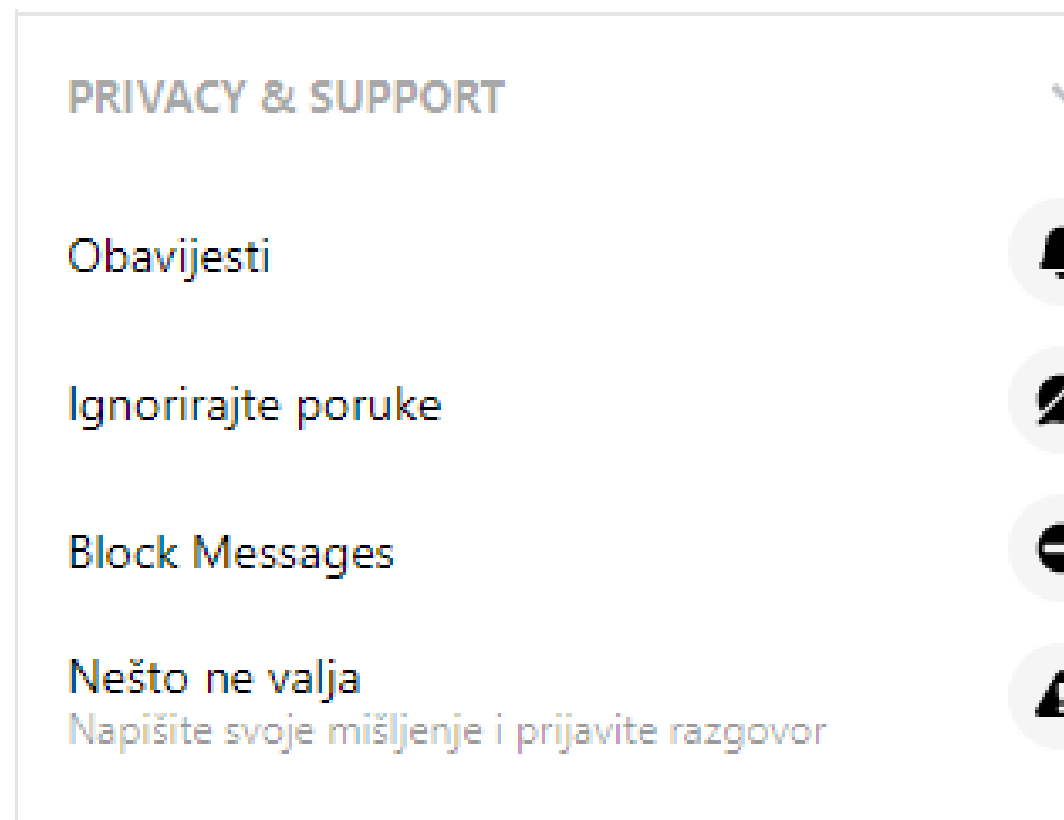

-
- Nemojte prijetiti, osuđivati ili vrijeđati dijete
  - Porazgovarajte otvoreno s djetetom – recite da ste dobili informaciju (npr. od škole) da se ponaša agresivno. Porazgovarajte što se točno dogodilo i istražite koje aplikacije koristi
  - Objasnite mu da ga volite i da je njegovo ponašanje pogrešno i da treba prestati
  - Objasnite da dijete nije krivo nego njegovo ponašanje
  - Razgovarajte s djetetom i posljedicama elektroničkog nasilja i kako se osjećaju druga djeca

Što ako je dijete POČINITELJ nasilja – što učiniti?

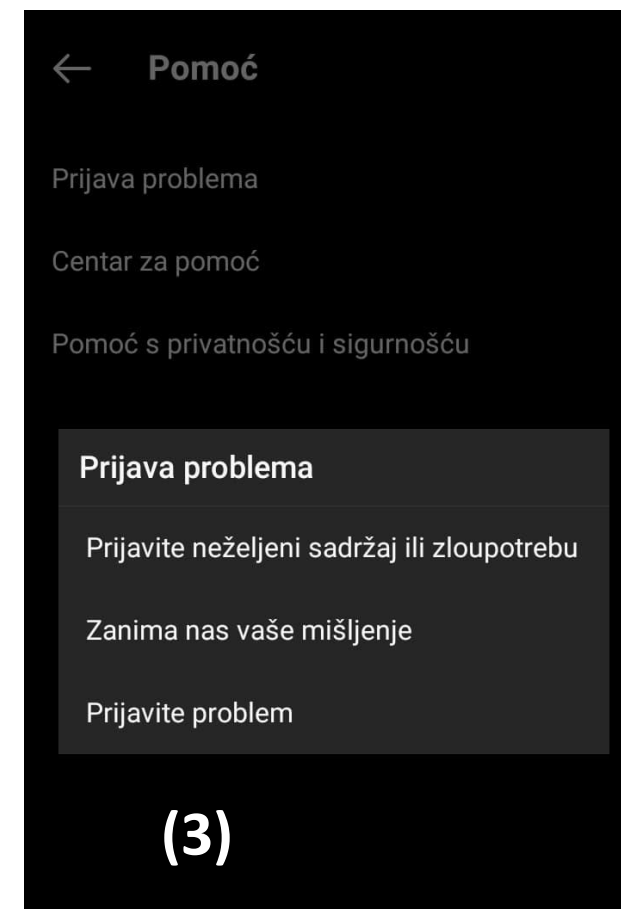
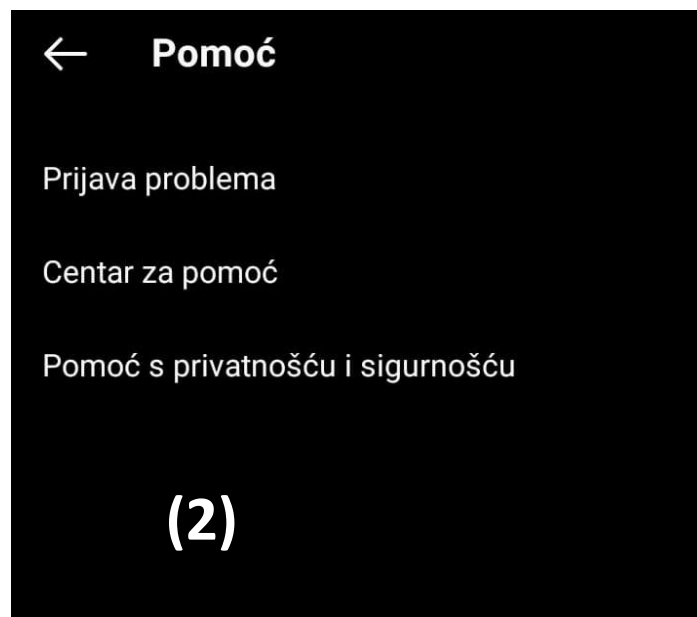
Praktični savjeti za prijavu neželjenih sadržaja

- PRIJAVLJIVANJE NA DRUŠTVENIM MREŽAMA
- Facebook – otvoriti Messenger, kliknuti osobu (njenu sliku i ime) te opciju Otvori u Messengeru → s desne strane je opcija PRIVATNOSTI I PODRŠKE gdje možete PRIJAVITI razgovor, IGNORIRATI poruke i BLOKIRATI poruke

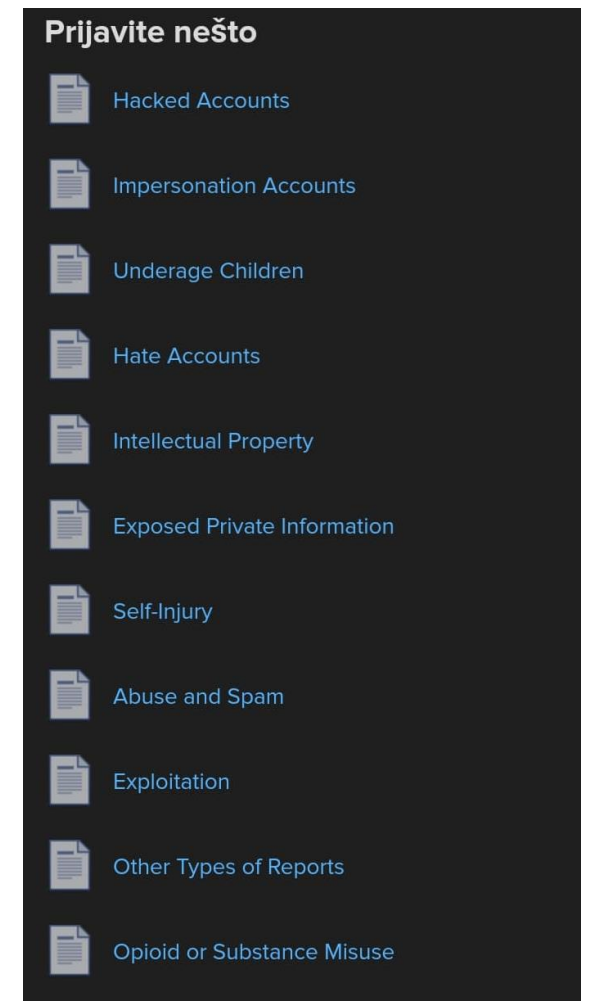
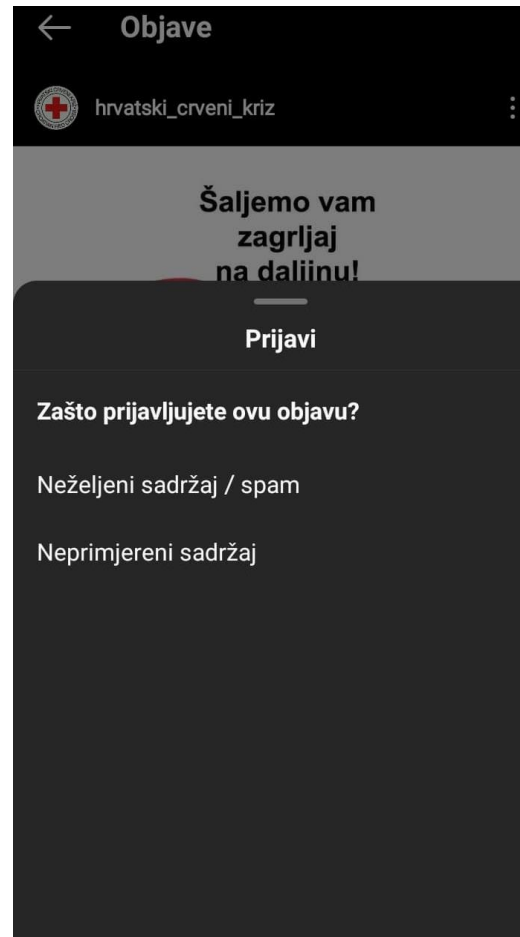
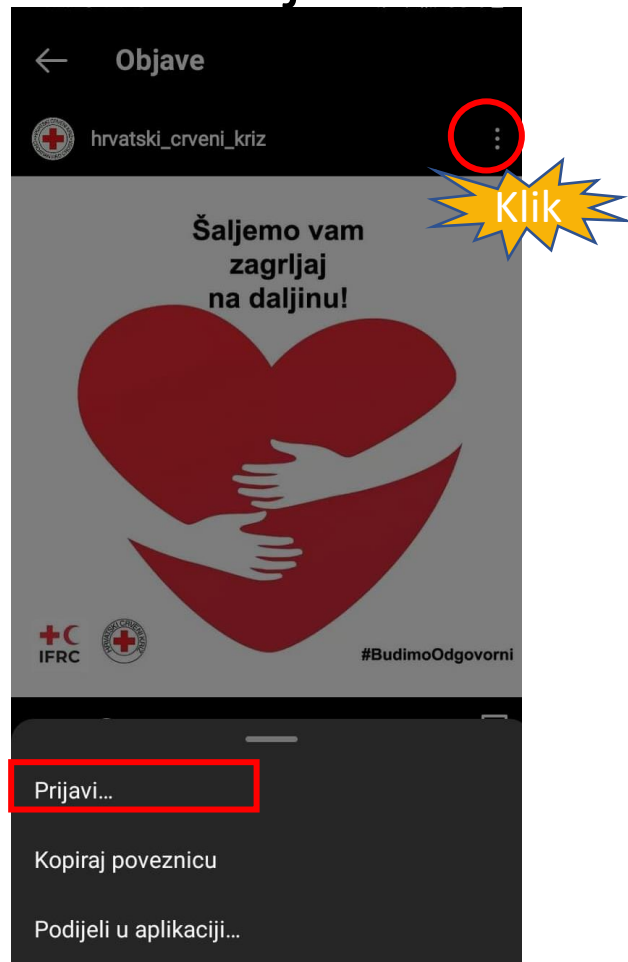
- Instagram

- prijava neželjenog sadržaja putem instagram profila. Prvo otići na profil → kliknuti i POSTAVKE (1) → Kliknuti opciju POMOĆ (2) → opciju PRIJAVA PROBLEMA (3) → PRIJAVITE NEŽELJENI SADRŽAJ ILI ZLOUPORABU

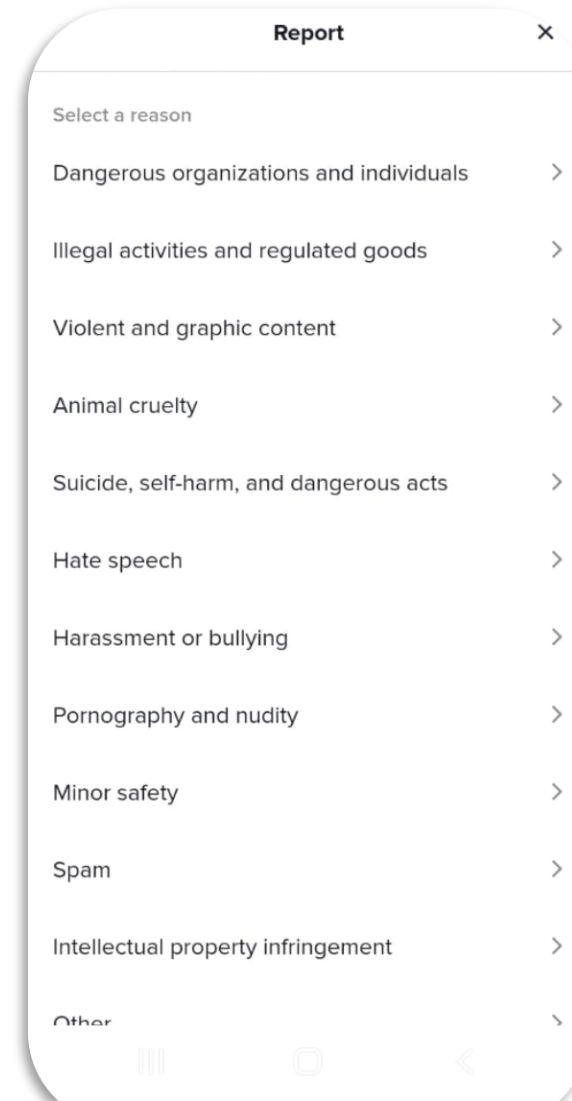
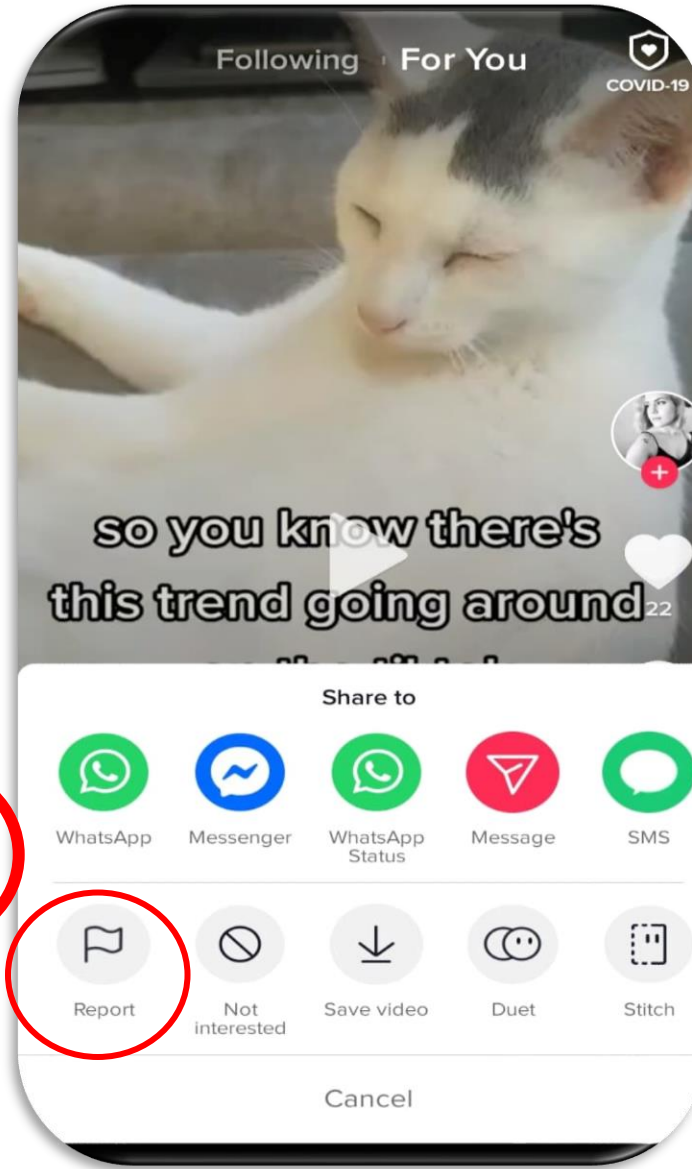
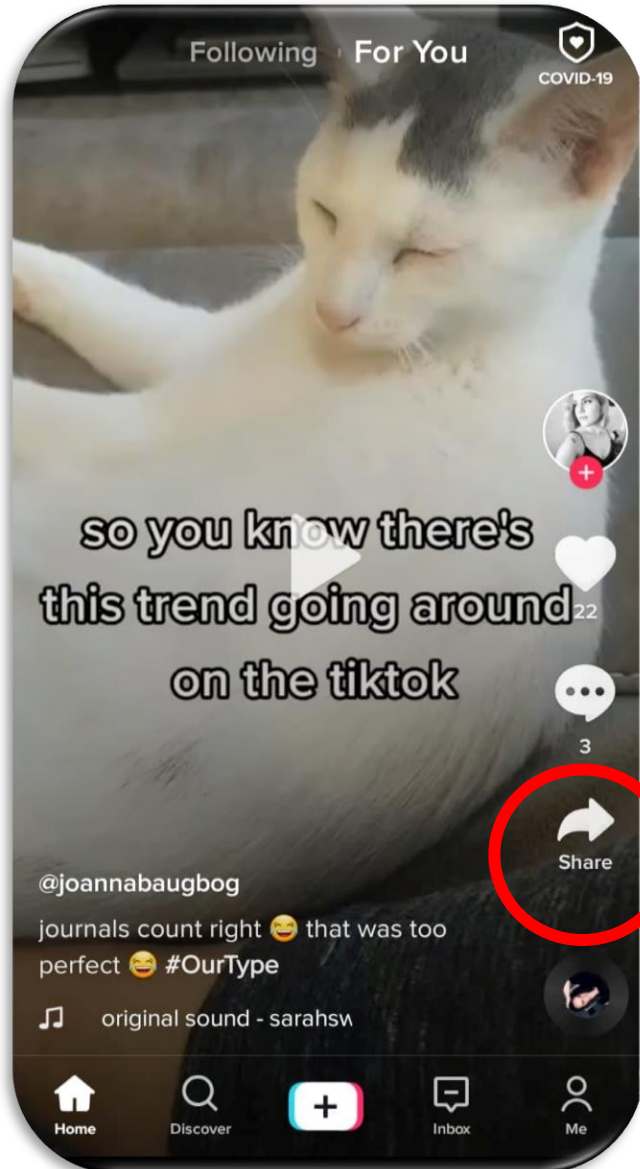

- Instagram – prijava objave

- (1) kliknuti tri točkice u desnom gornjem uglu, (2) kliknuti opciju PRIJAVI, (3) kliknuti na jednu od dvije opcije, (4) izabrati opciju

- Tik tok

- 1. korak: kliknuti opciju SHARE
- 2.korak: Izabrati opciju REPORT
- 3.korak: kliknuti na određenu opciju (hate speech-govor mržnje, harassment/bullying- vršnjačko nasilje)

- Ako vas promjena kod djeteta brine, a dijete ne želi razgovarati možete nazvati **Hrabri telefon**
- Broj savjetodavne linije za roditelje je 0800-0800
- Broj Hrabrog telefona za djecu je 116 111

Prijava policiji – RED BUTTON

- Prijava se može napraviti telefonom, osobno ili na aplikaciji [Red Button](https://mup.gov.hr/online-prijave/online-prijava-zlostavljanja-djeteta-red-button/281667).
(<https://mup.gov.hr/online-prijave/online-prijava-zlostavljanja-djeteta-red-button/281667>)
- Na aplikaciji se može prijaviti svako kažnjivo ponašanje počinjeno na štetu djeteta (**uključuje međuvršnjačko nasilje!**) te zlostavljanje i iskorištavanje djeteta putem interneta

Naslovnica ▾ | Online prijave ▾ | Online prijava zlostavljanja djeteta - RED BUTTON ▾

Online prijava zlostavljanja djeteta - RED BUTTON

Zabrinutost za sebe ili dobrobit drugog djeteta prijavi policiji [on line – ovdje](#).

Žrtva si zlostavljanja ili misliš da se to događa nekome koga poznaješ – brineš što učiniti – [Prijavi on line – ovdje](#).

Pogledaj poveznicu [Sigurnost djece](#) kako bi saznao više o mogućnostima pomoći i zaštite od spolnog iskorištavanja putem Interneta i drugim važim stvarima za sigurnost tebe ili drugog djeteta.

Internetska prijava

Ako ste zabrinuti za sebe ili dobrobit drugog djeteta, prijavite se na mreži. Prijava će se pregledati u roku od 24 sata ili prvog sljedećeg radnog dana ako se prijava pošalje neradnim danom, ovisno o dostavljenom sadržaju, odlučit će se o daljnjim mjerama.

Odaberite opciju

- Prijavi zlostavljanje
- Prijavite sadržaj na mreži

Policija će vašu prijavu shvatiti vrlo ozbiljno i poduzeti mjere za koje je ovlaštena. Ovu aplikaciju ne koristi za lažno prijavljivanje osobe da je počinila kazneno djelo ili za lažno prijavljivanje hitnih radnji policije, jer za takvo ponašanje možete biti odgovorni.

Tko prijavi osobu ili sudski poziv koji ukazuje da je počinila kazneno djelo, iako zna da to nije istina, počinut će kazneno djelo lažne prijave kaznenog djela.

Ako **HITNO** trebate pomoć ili policijsku intervenciju, nemojte slati poruku putem ove aplikacije! Umjesto toga, **odmah nazovite policiju na broj 192 ili obavijestite odraslu osobu kojoj vjerujete** nazvati policiju ili poći s vama u najbližu policijsku postaju gdje možete zatražiti policijsku pomoć.

Nastavi

Klik

Molimo Vas da ispunite kratak evaluacijski upitnik o prezentaciji i programu: <https://forms.gle/Nyt3VEU4XLNXzbER8>

HVALA!